

Fecr Yayınları: 399

FETİHNÂMELER
OSMANLI'DA ZAFERİN MUHTEŞEM BELGELERİ

Prof. Dr. Şefaettin SEVERCAN
(Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
ANKARA ÖZGÜR MATBAACILIK
BASIM YAYIN DAĞITIM SAN. TİC. A. Ş.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: 0312.385 70 77 (Sertifika no: 46821)

1. Baskı: Aralık 2020

ISBN: 978-625-7879-43-9

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 Ulus-Altındağ/ANKARA
Tel: (0312) 310 08 60 (pbx) - Fax: (0312) 311 47 89
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

FETİHNÂMELER

OSMANLI'DA ZAFERİN MUHTEŞEM BELGELERİ

Prof. Dr. Şefaettin SEVERCAN

Ankara 2020

Prof. Dr. Şefaettin SEVERCAN

Ekim 1956'da Kayseri'de doğdu. Kayseri İmam Hatip Lisesi ve Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. 1992'de İslam Tarihi ve Medeniyeti alanında Doktor; 1996'da Doçent; 2001'de Profesör oldu. Ekim 1997'de dekan yardımcılığıyla başlayan idari hayatı, 2009 Ekim ayına kadar devam etti. 2002-2004 yılları arasında Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesinde Tarih-Felsefe Fakültesi dekanlığı yaptı. 2004-2005'de aynı üniversitede Türkiye tarafını temsilen rektörlük görevine atandı. 2006 - 2009 yılları arasında Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dekanlığı ve Erciyes Üniversitesi Soruşturma Üst Kurul Başkanlığı görevlerinde bulundu.

1993'de burslu olarak İngiltere'de Leeds Metropolitan ve Birmingham Üniversitesi, School of Oriental and African Studies, British Library ve Oriental and India Office Collections Requisitions kütüphanelerinde alanıyla ilgili çalışmalar yaptı. Din müşavirleri ve üniversitelerin davetleriyle Paris, Köln, Stuttgart, Amsterdam ve Zagreb başta olmak üzere pek çok Avrupa şehrinde; Astana, Almatı, Çimkent, Türkistan, Bişkek, Oş ve Taşkent gibi gönül coğrafyamızın şehirlerinde lisansüstü ders ve konferanslar verdi.

On beşin üzerinde kitap, yirminin üzerinde kitap bölümü, pek çok ilmî makale, bir o kadar da uluslararası ve ulusal tebliği yayımlanmıştır. Kitaplarından 5 tanesi Kazak Türkçesine çevrilmiş, makalelerinden bazıları da İngilizce ve Kazakça yayımlanmıştır.

Evli ve iki çocuk babası olan Şefaettin Severcan, hâlen Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde öğretim üyeliğine devam etmektedir.

e-posta: severcan56@hotmail.com
severcan@erciyes.edu.tr

Yayımlanmış Kitapları

1. *Keşfi'nin Selimnamesi*, Can Ofset Yayınları, Kayseri 1995.
2. *Necmeddîn-i Dâye'nin Siyasetnamesi*, E.Ü. Gevher Nesibe Tıp Tarihi Enstitüsü Yayınları, Kayseri 1995.
3. *Kemalpaşazade Tevârih-i Âl-i Osman X. Defter*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1996.
4. A. D. Alderson, *Osmanlı Hanedanı'nın Yapısı*, çev. Şefaettin Severcan, İz Yayıncılık, İstanbul 1998.
5. *Süleymannameler ve Sinan Çavuş'un Süleymannamesi*, Kayseri 2001.
6. *Peygamberlik Anlayışları ve Hz. Muhammed*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), trc. Ercan Kalmahan, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
7. *Osmanlı Devleti Siyasi Tarihi*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
8. *Türkistan Tebliğlerinden Seçmeler*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
9. *Gençlere İslam Dini*, (Kazak ve Türkiye Türkçesiyle), trc. Kasımhan Devrenkulov, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, Türkistan 2005.
10. Necmeddin Dâye, *Hüküm Sahiplerinin İzleyecekleri Yol*, haz. Şefaettin Severcan, Büyüyen Ay Yayınevi, İstanbul 2017.
11. *Hz. Muhammed ve Kurtuluş Çağrısı*, Fecr Yayınları, Ankara 2019.
12. *Hz. Muhammed İslam Daveti Mekke*, Fecr Yayınları, Ankara 2019.
13. *Hz. Muhammed Davetten Devlete Medine*, Fecr Yayınları, Ankara 2019.
14. *Hz. Muhammed Devletten Medeniyete*, Fecr Yayınları, Ankara 2019.
15. *Din-Siyaset İlişkisi -1- Asr-ı Saadet Dönemi*, Fecr Yayınları, Ankara 2020.
16. *Fetihnâmeler Osmanlı'da Zaferin Muhteşem Belgeleri*, Fecr Yayınları, Ankara 2020.

İTHAF

*Adaletleri ve imanlarıyla Balkanları İslamlaştıran
şanı yüce sultanlar, bilge paşalar, yiğit komutanlar ve
kahraman askerlerin aziz ruhlarına saygı ve şükranla
ithaf ediyorum.*

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	11
I. FETİHNÂMELER	13
1. Fetihnâme Geleneği.....	13
2. Osmanlı Fetihnâmeleri.....	18
3. Öne Çıkan Osmanlı Fetihnâmeleri.....	25
II. MOHAÇ FETİHNÂMESİ	35
1. Avrupa Siyaseti ve Mohaç Seferi.....	35
1.1. Mohaç Seferi'nin Fransa'ya Bakan Yüzü.....	38
1.2. Mohaç Seferi'nin Almanya'ya Bakan Yüzü.....	41
1.3. Mohaç Seferi'nin Macaristan'a Bakan Yüzü.....	42
2. Mohaç Fetihnâmesi.....	45
2.1. Fetihnâmenin Çevirisi.....	46
2.2. Fetihnâmenin Münşeât-ı Selâtîn Metni.....	55
2.3. Ekler: Kaynak Metinlerin Transkripsiyonu.....	60
Ek: 1. Mohaç Seferi'nin Fransa'ya Bakan Yüzü.....	60
Ek: 2. Mohaç Seferi'nin Almanya'ya Bakan Yüzü.....	63
Ek: 3. Mohaç Seferi'nin Macaristan'a Bakan Yüzü.....	64
III. BELGRAD FETİHNÂMESİ	67
1. Fetihnâmenin Çevirisi.....	69
2. Fetihnâmenin Transkripsiyonu.....	78
3. Fetihnâmenin Münşeât-ı Selâtîn Metni.....	87
IV. DULKADİR FETİHNÂMESİ	91
1. Fetihnâmenin Çevirisi.....	92
2. Fetihnâmenin Transkripsiyonu.....	93
3. Fetihnâmenin Münşeât-ı Selâtîn Metni.....	95
V. KOSOVA FETİHNÂMESİ	97
1. Fetihnâmenin Çevirisi.....	97
2. Fetihnâmenin Transkripsiyonu.....	103
3. Fetihnâmenin Münşeât-ı Selâtîn Metni.....	108
KAYNAKÇA	111
DİZİN	115

ÖN SÖZ

Milletler ve devletlerin geleceklerini en iyi şekilde planlama ve yönetmelerinin sihirli anahtarı, geçmişlerinde saklıdır. Seçkin millet ve büyük devlet olma, yüce bir varoluş bilinciyle mümkündür. Yüce bir varoluş bilinci ise niçin var olduğunun doğru cevabının verilmesinin yanı sıra hayatta buna ne kadar sadık kalındığıyla ilgilidir. Bu idrakin tecrübi rehberi, ümmet ve bu ümmet içinde seçkin bir yere sahip olan milletimizin varoluş mücadelesinin tarihidir. Bu tarih, bahçesinin karanlığında kaybettiği evinin anahtarını, uzaktaki bir sokak lambasının altında aratmayacak, milletimize yitiğini bulması için karanlıklarda kaybedilenlerin bulacağı bir aydınlık, unutulanların hatırlanacağı bir şuur iklimi ve ölüme terk edilenlerin yeniden dirileceği bir sûr olacaktır. Millî boyutlarıyla Türk, evrensel boyutlarıyla İslam ve dünya tarihi içinde müstesna bir seçkinliğe sahip olan Osmanlı tarihi, bu aydınlık, şuur ve sûrun yaşanmışlık alanıdır. Osmanlı, sahip olduğu siyasi, idari, askerî ve ilmî teşkilatı; dinî, fikrî, kültürel ve geleneksel değerleriyle dünya tarihini etkilemiş, insanlığın medeniyet tarihine eşsiz katkılar sunmuştur. İnsana ve insanlığa verdiği değer ve adalete bağlılığıyla 600 yıl İslam ve Batı medeniyetlerine damgasını vurmuştur. Bu çalışmamızın konusunu teşkil eden “fetihnameler” de bu büyük geçmişin nadide bir kıymetlisi ve onun damgasını üzerinde onurla taşıyan ibrişim iplere dizilmiş muhteşem bir parçasıdır.

Zamanın ruhuna hükmetmenin yolu, geçmişte zamanın ruhuna hakikatle hükmedenlerin bıraktıkları izlerdedir. Fetihnameler, bu izlerin hakikatlerini aydınlatan muhteşem ışık şuleleridir. Bu çalışmamızla, okuyucularımızın Mohaç,

Belgrad, Dulkadir ve Kosova fetihnameleri eşliğinde, hakikatin huzur veren yolculuğunun izlerini sürebileceklerini ümit ediyoruz. Özellikle insanımızın tarih bilincinin büyük ölçüde siyaset mühendisliğiyle şekillendiği ve pek çok sebeple inanç, ideoloji ve çıkar ilişkilerine kurban edilen Osmanlı ihtişamının bu muhteşem sembollerinin, insanımızın din, devlet ve siyaset aklına bir katkı sunacağını umuyoruz. Zaferin büyüklüğüyle yarışrcasına mutantan bir üslup ve çok ağdalı ve ağır cümleleri sadeleştirirken, metnin aslına bağlı kalma ve tarihî kimliğini koruma adına, hayli zorlandığımızı itiraf etmeliyiz. Elbette pek çok eksikimiz çıkacaktır. Eksiklerimiz ve kusurlarımız için Rabbimizden bağışlanma diliyoruz; ümmet ve millet şuuruyla ecdadımız ve okuyucularımızdan da özür diliyoruz. Okuyucularımızın, ikna olacağımız bütün eleştirilerini inşallah sonraki baskılarda göz önünde bulunduracağımızı bilmelerini istiyor, şimdiden teşekkür ediyoruz. Teknik yardımlarıyla bana çalışma vakti bahşeden öğrencilerime, son okumasını titizlikle yapan Rufi Tiryaki'ye ve kitabımızın yayımlanmasını sağlayan Fecr Yayınları editörü Hüseyin Nazlıaydın'a yürekten şükranlarımızı arz ediyoruz. Gayret bizden Tefvik Allah'tandır.

Şefaettin SEVERCAN

Kayseri 2020